

Uitdelen van het take away kerstdiner in coronatijd

Voortgangsverslag juli t/m december 2020

Voortgangsverslag Stichting Straatpastoraat Leiden juli - december 2020

Inhoud en miniatuurtjes:

Femke Post

Henriëtte van den Broek

Beeldmateriaal:

Femke Post

Melle van der Wildt

Carijn Westeneng

Henriëtte van den Broek

Eindredactie en vormgeving:

Femke Post

Henriëtte van den Broek

Hoop op betere tijden?

In het halfjaarlijkse Voortgangsverslag januari t/m juni 2020 spraken we nog de verwachting uit dat er hopelijk snel betere tijden zouden komen. Dat we elkaar weer gewoon zouden kunnen ontmoeten, handen schudden en een arm om een schouder zouden kunnen slaan.....

Maar tijdens het schrijven van dit verslag, eind december en begin januari 2021, is er nog weinig veranderd. De tweede coronagolf is van een gedeeltelijke lockdown van twee weken overgegaan in een hele strenge totale lockdown.

Nog steeds hebben we te maken met het virus en -nog erger- de Engelse variant, waardoor het werk onder de dak- en thuislozen alleen maar op een aangepaste manier gedaan kan worden.

In dit laatste halfjaar ging de Boottocht niet door, kon er geen Mannendag georganiseerd worden en was alleen een alternatief Kerstdiner mogelijk....

Maar de doelgroep werd niet vergeten.

In plaats van de Boottocht werden zomertasjes uitgedeeld.

Het kerstdiner werd op vijf verschillende locaties ‘opgediend’ in de vorm van take-away maaltijden. Beide activiteiten vielen beslist in goede aarde.

De kerstviering binnen in De Bakkerij werd ook gecancelled; er waren plannen om buiten met de mensen een kaarsje aan te steken en op die manier even wat licht te brengen in deze moeilijke tijd. Maar ook dat kon niet doorgaan in verband met de aangescherpte regels.

Maar om niet helemaal somber te eindigen: er zijn vaccins! Dus toch hoop op betere tijden?

Henriëtte van den Broek
secretaris Stichting Straatpastoraat Leiden

De straatpastor aan het werk

Pastoraat

Ook in de tweede helft van 2020 werd er op een iets andere manier contact onderhouden met de dak- en thuislozen. In de zomer, toen de maatregelen rondom het Covid-19 virus versoepeld waren, kon ik de mensen weer wat meer bezoeken. Zo was het mogelijk om met meer mensen buiten te spreken en konden de vieringen weer van start gaan. Maar toen de maatregelen weer strenger werden, bleef ik weer steeds meer in contact met de doelgroep door middel van de telefoon. Mensen werden gebeld, er werden whatsapp-berichten verstuurd en E-mails. Dit werd duidelijk op prijs gesteld, mensen vonden het fijn dat zij ook tijdens de pandemie niet vergeten werden door het straatpastoraat.

Sommige bekenden van het straatpastoraat werden wekelijks gebeld, anderen iets minder vaak. Uit deze telefoongesprekken kwamen ook afspraken voort. Zo werden mensen thuis of op straat bezocht of ze kwamen langs bij Diaconaal Centrum De Bakkerij.

Een bijzondere tijd vraagt om vindingrijkheid. Hierdoor ontstonden bijzondere ontmoetingen. Een man die ik normaal spreek tijdens de lunch in de daklozenopvang of opzoek op zijn kamer, belde ik nu. Tijdens dat telefoongesprek gaf hij aan dat hij graag een afspraak wilde maken. Op dat moment mocht ik hem echter nog niet bezoeken in de daklozenopvang. Daarom vroeg hij of ik een ijsje met hem wilde gaan eten in de stad. Zo gezegd, zo gedaan! Op een mooie dag gingen we samen de stad in voor een ijsje. De man stond erop om mij te trakteren. Zo liepen we samen met een ijsje door de stad en konden we elkaar op gepaste afstand toch spreken!

Uitvaart

Op 23 juni 2020 overleed een vrouw die in de daklozenopvang verbleef. Zij kwam op een avond door een ongelukkige val om het leven. Ik werd door de opvang op de hoogte gebracht van haar overlijden. Mede door de maatregelen rondom het coronavirus was het een kleine, korte uitvaart. Ik was hierbij aanwezig als bezoeker om de vrouw de laatste eer te bewijzen en de aanwezigen, waarvan ik er een aantal kende, te steunen.

Kerstmis

Vlak voor Kerstmis werden de corona-maatregelen weer aangescherpt, daardoor kon de geplande kerstviering in De Bakkerij niet doorgaan. Gelukkig ging de kerstontmoeting in het Inloophuis Psychiatrie van Lumen wel door. Ik was hier uitgenodigd om het kerstverhaal voor te lezen. Na het voorlezen bleef ik in het Inloophuis om met de bezoekers te praten. Zo konden er gesprekken gevoerd worden met bekenden van het straatpastoraat, maar ook maakte ik kennis met nieuwe mensen. Eén bezoeker nodigde mij uit om een potje met hem te dammen. Die uitnodiging nam ik graag aan. Zo kon er op een informele en ongedwongen manier contact zijn met de aanwezigen.

Netwerk

In het werk van het straatpastoraat zijn andere partijen heel belangrijk. Voor samenwerking, overleg of het doorsturen van mensen uit de doelgroep.

In het afgelopen half jaar was er contact met verschillende collega-stratpastores. Ook via Netwerk DAK werd er een online overleg georganiseerd voor alle stratpastores van Nederland. Hierin konden we uitwisselen over ons werk en de moeilijkheden -, maar ook de mogelijkheden van de coronamaatregelen.

Door een kerkganger uit de Marekerk in Leiden werd er contact gezocht met mij. Hij had kennisgemaakt met een dakloze bezoeker van zijn kerk en wilde hem in contact brengen met de straatpastor. Op aanraden van de Mare-

kerker nam ik contact op met de dakloze man. Nu hebben we wekelijks telefonisch contact en zoek ik hem regelmatig op.

Met een psycholoog van Aemosa had ik overleg over een bekende van het straatpastoraat over de mogelijkheden om hulp te bieden en de manier waarop dit het beste gedaan zou kunnen worden.

Met Carijn Westeneng, projectmedewerker van het diaconale jongerenproject M25 Leiden in De Bakkerij, was er het hele jaar goed contact. Samen met haar werden twee activiteiten georganiseerd: het uitdelen van de zomertasjes en het aangepaste kerstdiner. Met hulp van een aantal scholieren, deelnemers aan het project.

Met Stichting De Binnenvest was er regelmatig contact om kort te sluiten wat de mogelijkheden voor het bezoeken van hun cliënten in de opvang waren. Ook over het uitdelen van de zomertasjes en het langsbrengen van het kerstdiner werd er overlegd.

De hulp van Tamara Breton, projectmedewerker Individuele Hulp van Diaconaal Centrum De Bakkerij, werd meerdere keren ingeroepen. Zo werd er onder andere overlegd over voedselbonnen voor een man die te weinig geld had om de maand door te komen.

Femke Post

Geen boottocht...wel zomertasjes

De jaarlijkse boottocht voor mensen van de maatschappelijke opvang, georganiseerd door M25 Leiden en het Straatpastoraat Leiden die gepland stond voor 19 juni 2020 kon helaas niet doorgaan in verband met de coronacrisis.

Tasjes klaarmaken in De Bakkerij

Elk jaar wordt hier enorm naar uitgekeken en elk jaar is het weer een feestje. Het voelde niet goed om deze activiteit zomaar af te blazen, we wilden alle gasten laten weten dat we aan ze denken en ze volgend jaar hopelijk weer mogen verwelkomen op de boot.

Wat er in de tasjes zit

Dus zijn de jongeren van M25 druk bezig geweest met het nadenken over een alternatief. Dat werd het zomertasje vol zomerspullen: zonnebrand, een mondkapje, een zonnebril, hygiënische handgel, een bidon en een cadeaukaart van de Hema.

We deelden de tasjes uit bij de Nieuwe Energie en bij het Stadsbouwhuis en klopten op alle deuren in het Sociaal Pension.

Tasjes uitdelen bij de Nieuwe Energie

Tasjes uitdelen bij het Sociaal Pension

En de reacties waren enthousiast! 'Kijk nou! Er zit nog zonnebrand bij ook!' klinkt er vanachter een deur van het Sociaal Pension in Leiden.

De zonnebrillen gaan meteen op en ook het mondkapje wordt meteen in gebruik genomen. Tijdens het uitdelen komt iemand er achter dat er ook een cadeaukaart inzit en dat wordt al snel bij iedereen bekend gemaakt.

En tasjes uitdelen bij het Stadsbouwhuis

De overgebleven tasjes werden tijdens de maandelijkse viering van het Straatpastoraat en aan andere bekenden van het Straatpastoraat uitgedeeld. Laten we hopen dat we volgend jaar weer een gezellige boottocht kunnen maken met z'n allen!

Een viering in coronatijd

zondagmiddag 20 november 2020

Allerzielen

Als ik om half drie De Bakkerij binnenkom zitten er al twee mannen aan de Broodtafel in de Ovenruimte, druk bezig met hun telefoon. 'Jullie zijn er vroeg bij' zeg ik. Ja, ze waren vroeg en straatpastor Femke liet ze binnen. Met de drie vrijwilligers van deze zondag maken we het Atrium van De Bakkerij klaar voor de viering. De klapstoelen worden op ruime afstand neergezet. Op de bascule en de tafel zetten we waxinelichtjes. Vandaag vierden we alsnog Allerzielen.

Een echte schuilplaats

Bij het koffiezetten raak ik in gesprek met A. Hij vertelt dat zijn moeder drie dagen geleden is overleden. 'Ze is zo uit mijn armen naar de Heer gegaan. Daar heeft ze het beter dan hier, zeker weten', zegt hij. Ze was 83 jaar. Hij heeft veel aan haar te danken. Ze ging vaak met hem mee, ook vroeger naar De Schuilplaats. 'En', zegt hij: 'dat was een echte schuilplaats, net als hier in De Bakkerij. Waar dak- en thuislozen aandacht krijgen en er met hen meegeleefd wordt'.

Hulphond

Als even na drieën alle 11 mensen een plekje gevonden hebben in het Atrium moet L nog even naar het toilet. Geen probleem, kan gebeuren. Straatpastor Femke wacht even op hem, heet dan iedereen welkom en L steekt de Paaskaars aan.

Om de mensen te gedenken die het afgelopen jaar zijn overleden, kan wie dat wil, een lichtje aansteken op de tafel. Om besmetting met corona via de kaars te voorkomen doet iedereen daarbij een plastic handschoen aan. Dat kost enige moeite! E, die er in verband met het virus niet is, heeft aan Femke gevraagd ook een waxientje aan te steken voor haar hulphond, haar trouwe metgezel die het afgelopen jaar is dood gegaan.

Twee gedichten

Dan krijgt A het woord. Om zijn moeder te gedenken leest hij van zijn telefoon twee gedichten voor. Hij schiet een beetje vol... De pianist speelt vervolgens een Taizélid: zingen mag helaas niet....

Omdat de vaste lector er niet is leest L een stuk uit de bijbel. Femke spreekt de overweging uit en tijdens een tweede muzikaal intermezzo gaat ze iedereen langs om de gebeden op te nemen. Daar is veel animo voor vandaag. Resultaat is een lange lijst met voorbeden.

Kaarsjes en koffie

Zoals te doen gebruikelijk krijgt iedereen de gelegenheid om voor iemand een kaarsje aan te steken. Dat gaat nu makkelijk, met de handschoen nog aan!

Na het gezamenlijk gebeden Onze Vader volgt weer muziek en spreekt Femke de zegen uit. Dan staat de koffie klaar in de Ovenruimte, met een stukje gevulde speculaas erbij. Een paar mensen blijven hangen in het Atrium en praten bij. Rond een uur of vijf is iedereen vertrokken. Alles is inmiddels opgeruimd en De Bakkerij wordt afgesloten.

Een van de vrijwilligers zet koffie

Coronatie

Vanaf april was het een tijdje niet mogelijk om een viering te houden. Voorzichtig zijn we daar weer mee begonnen in juli. Met handen ontsmetten bij binnenkomst. Met stoelen op anderhalve meter van elkaar. Wél met piano-muziek, maar zonder zingen. Met zoveel mogelijk afstand houden van elkaar, maar wél met koffie achteraf, omdat dat een wezenlijk en heel belangrijk onderdeel van de viering is voor de mensen. Eigenlijk zijn we best wel een beetje gewend aan de anderhalve-meter-samenleving. Maar we missen het zingen uit volle borst. We missen het echte contact. We missen het elkaar even beetpakken. Daarom hebben we ook nu weer gebeden voor een snelle komst van een vaccin.....

Willem 1

‘Wie ben jij eigenlijk?’ Hoor ik iemand aan de andere kant van de tafel vragen tijdens mijn wekelijkse bezoek aan het Sociaal Pension. Ik zie dat het Willem is die deze vraag stelt, een man met wie ik al meerdere gesprekken gevoerd heb. Ik stel me nogmaals aan hem voor, ik vertel hem dat ik de straatpastor ben. Dan weet hij weer wie ik ben. Hij vertelt meteen een lang verhaal over een zelfmoordpoging die hij gedaan heeft en de ziekenhuisopname die daarop volgde. Hij vertelt ook dat de depressieve gevoelens die tot de poging leidden af en toe weer de kop op steken. Daarom besluit ik hem wat vaker te bezoeken. Soms ontmoeten we elkaar spontaan op de gang en maken we een praatje of zoek ik hem buiten op tijdens zijn werk als schoonmaker, maar we maken ook afspraken om elkaar te spreken in zijn kamer. Dan vertelt Willem uitgebreid over zijn verleden. Over de banen die hij gehad heeft, over zijn ouders en zijn grote liefde.

Berichten uit de media

**** Dakloos terwijl je ‘gewoon’ werk hebt: Mensen moeten weten dat dit kan gebeuren**
Wel een baan, maar geen huis. Economisch daklozen, of zelfredzame daklozen, slapen niet in parken of de nachtopvang, maar zijn in veel gevallen wel aangewezen op vrienden, kennissen of familie. Vorig jaar sloegen de vier grote steden alarm: van de 40.000 daklozen zouden voor zover bekend 16.000 economisch dakloos zijn. Er is bij hen geen sprake van onderliggende oorzaken als een drugsverslaving of psychische problemen. Als oorzaak geldt in het algemeen dat mensen dakloos worden na een scheiding, een faillissement of het teruglopen van inkomsten bij ondernemers. Sinds de coronacrisis worden de problemen nijpender, omdat het ingewikkelder wordt logeerbedden te vinden: vaste bewoners werken vaker thuis en zijn bang voor besmetting.

Hij heeft alweer twee jaar een vaste baan: **Tyrone** (51) rijdt voor een horecaverhuurbedrijf met een vrachtwagen door het land. Na een aantal moeilijke jaren heeft hij zijn leven op de rails gekregen. Hij heeft werk, structuur en, misschien wel het belangrijkste, hij krijgt elke maand salaris. Alles op orde, alleen heeft Tyrone geen huis. 'Ik zit nu via hulporganisatie De Regenboog Groep gelukkig in een tijdelijke woning en dat is heel fijn. Maar het is geen huis van mezelf, ik weet dat ik hier uiteindelijk weer weg zal moeten.'

Lars: 'Als conciërge op een basisschool kan ik geen huur van 750 euro betalen.' Wat het probleem is? Lars (35) hoeft er niet over na te denken: 'Ik ben zelfredzaam, dat is het enige wat er mis is met me. Ik heb een baan, ik ben sociaal vaardig, ik functioneer prima. Maar sinds mijn relatie in 2017 op de klippen is gelopen, is er gewoon geen woning meer voor mij beschikbaar.' 'Als er iets mis was met me, dan zou ik wel in aanmerking komen voor een woning. Dan zou ik worden geholpen.'

Kitty: 'Ik heb te makkelijk gezegd: dan verlaat ik het huis wel' Ook zij dacht het regelmatig: dakloos worden, dat overkomt anderen, mij niet. Maar na haar scheiding, twee jaar geleden, vond ook Kitty (56) zichzelf terug, reizend van het ene tijdelijke adres naar het volgende. Ze prijst zichzelf gelukkig met haar grote netwerk. Ze verbleef bij allerhande kennissen, trok tijdelijk in bij een vriendin. 'Het heeft me geraakt dat zoveel mensen hun huis voor me hebben opengesteld.'

Gijs: 'Na de intensive care was mijn leven veranderd.' Het dieptepunt was het moment dat Gijs (54) uit pure wanhoop maar bij een vage kennis, een man die hij kende uit de kroeg, in een niet al te riant bemeten tweepersonsbed moest slapen. 'Het was wat het was, het bleef allemaal in het nette, maar toen dacht ik wel: waar is het in hemelsnaam misgegaan in mijn leven?' Voor Gijs ging het twee jaar geleden mis, toen hij werd getroffen door een hersenbloeding. 'Ik lag vier dagen op de intensive care en toen ik daaruit kwam, was mijn leven veranderd.' Daarvoor was Gijs een kickbokser, had hij werk en een huisje, maar door de gevolgen van de hersenbloeding verloor hij zijn baan en zijn relatie.

Algemeen Dagblad, 16 september 2020

**** 'Een nieuwe kans voor daklozen dankzij de coronacrisis' 'Een dak boven je hoofd, met dank aan de pandemie' 'Minder stress en meer rust met een eigen kamer op de MS Allegro'**

Zomaar een paar koppen. Ze laten zien dat er snel actie ondernomen is. De coronacrisis liet maar al te duidelijk zien dat de situatie van dak- en thuislozen in Nederland niet goed op orde is. Te weinig opvangplekken en te weinig woningen....

Om besmetting te voorkomen werden daklozen hier opgevangen in hotelkamers, daar in een cruiseschip of een leegstaande gevangenis. Het bleek dat een eigen kamer zóveel rust bracht, dat men daardoor veel beter in staat was om een oplossing voor zijn probleem te vinden. Uiteindelijk is een eigen woonplek de oplossing, maar dat is niet makkelijk. Omdat tijdelijke oplossingen veel geld kosten wordt er door gemeenten, zoals Zaanstad, Rotterdam, Amersfoort, Haarlem, Den Haag en Maastricht vaart achter gezet om woningen te vinden. De gemeenten worden geholpen met het geld dat staatssecretaris Blokhuis vrijmaakte. In veel gevallen gaat het goed en zijn de daklozen blij met hun eigen kamer en hun privacy.

Trouw, 7 november 2020

**** Provincie staat stand-by voor winteropvang dak- en thuislozen**

Als gemeenten in de problemen komen met de winteropvang van dak- en thuislozen, wil de provincie Zuid-Holland meedenken over een oplossing. Er wordt dan gedacht aan hotels, cruiseschepen of leegstaande panden. In het debat in de Statencommissie werd ook gepleit voor het uitzoeken van wat er gedaan kan worden aan gedragsverandering, zodat het plaatsen van noodwoningen in wijken minder problemen oplevert met de buurt. Vaak is het *not in my backyard*.....

De coronatijd biedt een kans om daklozen tijdelijk een woonplek te geven. Dat geeft hen rust, waardoor ze misschien beter aan een oplossing voor hun problemen kunnen werken en hun leven weer op de rails kunnen krijgen.

Leidsch Dagblad 26 november 2020

** Demonstratie in slaapzak op straat voor de daklozen

Voor de Stopera in Amsterdam liggen tientallen demonstranten in slaapzakken om aandacht te vragen voor het tekort aan opvang voor dak- en thuislozen.

Leidsch Dagblad 17 december 2020

Berichten uit het Leidse

** Wooncontainers voor dak- en thuislozen mogen in chique buurt

De plaatsing van 16 wooncontainers is nog steeds een heikel punt. De rechter bepaalde dat ze wél geplaatst mogen worden op het grasveld in de Burgemeester- en Professorenwijk. De bezwaar aantekende buurtbewoners kregen nul op het rekest.

Leids Nieuwsblad 20 augustus 2020

** Thuislozen voor eind oktober weg uit vervuild en slecht bewoonbaar Rhijnvreugd

Vóór 1 november wil Stichting De Binnenvest alle thuislozen uit de woningen bij Rhijnvreugd naar een andere plek hebben verhuisd vanwege de slechte woonomstandigheden. Zo bleek er begin maart teveel lood in het drinkwater te zitten, zijn er lekkages en groeien de paddenstoelen op het plafond. De stichting zegt te kijken naar 'duurzame oplossingen'. Daarbij is maatwerk per cliënt het belangrijkste. De Binnenvest heeft bij Rhijnvreugd (bij de A4) gratis zes woningen in beheer gekregen van de gemeente, waar 17 personen woonden.

Stad Leiden, 4 september 2020

** Risicovol: dakloos en corona

Het is een indringende oproep van het Rode Kruis aan de overheid: houd bij de hulpverlening en steunmaatregelen vanwege de coronacrisis extra rekening met dak- en thuislozen en mensen zonder verblijfsstatus. De hulporganisatie maakt zich zorgen over mensen die niet genoeg te eten hebben, geen plek hebben om te slapen of geen toegang hebben tot zorg.

Zij lopen risico nu de tweede golf zich heeft aangediend en kunnen niet in thuisisolatie gaan als ze ziek worden.

In Leiden trekt GIL (Gezondheidszorg Illegalen Leiden) aan de bel naar aanleiding van de situatie van een bewoner van de Bed-Bad- Broodvoorziening voor ongedocumenteerden, die op 1 mei gesloten werd. Hij werd ziek, maar stond na drie weken ziekenhuisopname weer zonder opvang op straat.

GIL concludeerde dat een dergelijke gang van zaken ook gevaarlijk is voor de publieke gezondheid. Het verhaal laat zien dat het gevaarlijk kan zijn wanneer een zieke dakloze door de stad zwerft.

De man heeft inmiddels onderdak gevonden via Diaconaal Centrum De Bakkerij.

Leidsch Dagblad 1 oktober 2020

** Biaï

De uit Guinee Bissau afkomstige Biaï (52) werkt overdag als vrijwilliger in een kringloopwinkel. Vóór 22 uur mag hij van zijn huisbaas zijn kamer niet in. Hij leeft al 12 jaar als ongedocumenteerde in Leiden. De laatste jaren in de Bed- Bad- Broodopvang. Daar moest hij op 1 met uit. Nadat zijn huisbaas

hem ook de deur wees heeft de Diaconie in De Bakkerij noodopvang voor hem geregeld in Leiden, waar hij tot rust kan komen.

Leidsch Dagblad 6 november 2020

**** -3, Kouderegeling voor daklozen**

De kouderegeling voor daklozen is gisteren in Leiden ingegaan. Dat gebeurt als het KNMI nachttemperaturen voorspelt van -3 graden of lager. Voor daklozen komen er dan extra slaapplekken.

Leidsch Dagblad 30 november 2020

**** Regio vindt dat daklozenopvang Binnenvest goedkoper moet**

De gemeenten in de regio vinden dat De Binnenvest te duur wordt. De regio onderzocht wat De Binnenvest met het geld van de regio doet. Dat is niet goed duidelijk geworden.

De regiogemeenten pleiten onder meer voor een verhoging van de productiviteit. Op dit moment maakt Leiden namens de regio afspraken met De Binnenvest over de financiering van de opvang. Vanaf 2023 moeten de regiogemeenten zelf hun daklozen opvangen. Zij willen zoveel mogelijk voorkomen dat mensen dakloos worden. Binnenkort worden nieuwe afspraken gemaakt met De Binnenvest en het is onzeker of De Binnenvest weer door de regiogemeenten wordt ingeschakeld.

Leidsch Dagblad 10 december 2020

**** Koffers van bewoners containerwoningen gepakt**

De toekomstige bewoners van de containerwoningen betrekken deze en volgende week hun woning. In een deel van de huizen worden daklozen gehuisvest. Zij zullen begeleid worden door Stichting De Binnenvest en het is de bedoeling dat zij na een jaar doorstromen naar een reguliere woning en plaatsmaken voor nieuwe daklozen. Er zijn afspraken gemaakt voor eventuele overlast en de buurt mocht plannen opperen voor de verdere inrichting van het grasveld.

Leidsch Dagblad 11 december 2020

**** Daklozenopvang in korfbalkantine**

Tot eind maart zullen daklozen gehuisvest worden in de leegstaande kantine en kleedruimte van korfbalclub Crescendo aan de Saffierstraat. Omdat de reguliere opvang vol is, het kouder wordt en er meer onderling afstand gehouden moet worden waren meer opvangplekken nodig. De opvang is tijdelijk en zal komend voorjaar weer sluiten, volgens de gemeente.

Leidsch Dagblad 11 december 2020

**** Leidse Rode Kruisvrijwilligers ook ingezet bij daklozenopvang**

Nu de cliënten in verband met de corona en de invallende winterperiode verspreid zijn over vier locaties, komt De Binnenvest handen tekort. Omdat er daarvoor niet genoeg medewerkers zijn is er een beroep gedaan op vrijwilligers van het Rode Kruis om maaltijden te bereiden en uit te delen en de cliënten aandacht te geven.

Sleutelstad 21 december 2020

Tom en Marjan

Tijdens mijn wekelijkse bezoek aan de Nieuwe Energie leer ik Tom en Marjan kennen. Ik zie hen samen aan een lange tafel zitten en vraag of ik bij hen mag zitten. Dat mag, maar als ik vertel dat ik de straatpastor ben, zegt Marjan dat ze daar geen behoefte aan heeft. Ik vertel haar dat we het niet over pastorale onderwerpen hoeven te hebben en vraag haar of ik toch bij ze aan mag schuiven voor een praatje. Terwijl we met onze borden pasta aan tafel zitten, vertellen Marjan en Tom over de weg die ze bewandeld hebben. Door een burn-out zijn ze in de financiële problemen geraakt. Daardoor zijn ze hun huis kwijtgeraakt. Na een verblijf bij familie zijn ze in de daklozenopvang terecht gekomen. Ze zijn erg dankbaar voor de hulp die ze krijgen vanuit Stichting De Binnenvest, de warme maaltijden en het onderdak, maar ze vinden het jammer dat ze apart moeten slapen. Zo zijn de regels in de opvang, mannen en vrouwen slapen gescheiden, ook als ze een stel zijn. Het stel vertelt mij over de laatste jaren van hun leven, wat ze hebben meegemaakt en hoe ze terecht zijn gekomen waar ze nu zijn. Zo zijn we al snel anderhalf uur verder en is ons eten koud geworden door het intensieve praten.

De komende weken zie ik hen tijdens al mijn bezoeken aan de opvang, ze vertellen me steeds wat ze hebben meegemaakt en welke stappen ze zetten op weg naar een nieuw begin. Ze blijven heel dankbaar voor de hulp die ze ontvangen. Dan verdwijnen ze opeens uit de opvang. Een paar maanden later kom ik ze op straat tegen. Tom vertelt me dat hij blij is me te zien, het stel heeft een huis gekregen waar ze sinds een paar maanden wonen. Ze zouden het leuk vinden als ik bij ze langskom.

De week daarop bezoek ik Tom en Marjan in hun nieuwe appartement. Het ziet er fantastisch uit. Met hulp van de gemeente en hun spaargeld hebben ze het appartement meteen prachtig ingericht. Tijdens mijn bezoek leiden Marjan en Tom me trots rond door hun nieuwe paleis, het is ontroerend om te zien hoe blij en trots ze zijn.

Sinds dat bezoekje ga ik een keer per maand bij ze langs, dan praten we ongeveer twee uur over hun leven, hun vrijwilligerswerk en hun kinderen, maar ook over het verleden en de goede en moeilijke dingen die ze meegemaakt hebben.

Kerst kwam naar ze toe

Met bolderkarren vol kerstpakketjes en kerstmutsen op liepen de jongeren van M25 Leiden woensdagavond 16 december 2020 door de stad. Op weg naar verschillende opvanglocaties voor dak- en thuislozen. Nu vanwege de coronamaatregelen het kerstdiner in de Marekerk, elk jaar georganiseerd door het Straatpastoraat Leiden en het diaconale project M25 Leiden, niet door kon gaan, was het zoeken naar een alternatief dat zelfs met de strengste maatregelen door zou kunnen gaan. En dat is gelukt! Want juist deze doelgroep heeft het zo nodig om te weten dat er naar hen wordt omgekeken en aan hen wordt gedacht.

Kerstpakketjes en chinees

Voorafgaand aan deze avond zijn de jongeren druk bezig geweest met fondsen aanschrijven, bedenken wat er in de kerstpakketjes moest komen en de kerstpakketjes vullen. Dankzij een oproepje op Facebook zijn er ruim 200 mondkapjes ingezameld voor in het knaloranje pakketje. Om de avond een beetje te laten lijken op het traditionele kerstdiner heeft Chinees restaurant Woo Ping zich bekommerd over de maaltijden. Ze hebben ervoor gezorgd dat op verschillende tijden en op verschillende locaties iedereen een heerlijke Chinese maaltijd had.

Naar de opvanglocaties

Het uitdelen was voor de jongeren indrukwekkend. Ze kwamen binnen bij opvanglocaties waar ze gewoonlijk niet binnenkomen en bij mensen die ze normaal gesproken niet snel tegenkomen. Dat roept ook weer veel vragen op want hoe kom je hier nou terecht en hoe worden deze mensen geholpen?

Gelukkig was straatpastor Femke Post mee om al hun vragen te beantwoorden.

Terugkijkend kunnen we zeggen dat het een mooi alternatief was voor het gebruikelijke kerstdiner. Toch hopen we voor volgend jaar weer op gezellig volle tafels in een versierde Marekerk!

Er werden 188 maaltijden en kerstpakketjes uitgedeeld (en sjaals en mutsen voor wie dat wilde): in De Nieuwe Energie, het Sociaal Pension, De Bakkerij en het Maanstaandpad en buiten bij het Stadsbouwhuis.

Carijn Westeneng

Willem 2

Door het uitbreken van het coronavirus zijn de spontane ontmoetingen met Willem niet meer mogelijk. Daarom maken we vanaf begin april wekelijks een afspraak en zien elkaar dan meestal buiten.

Overdag werkt Willem als schoonmaker en tijdens onze afspraken loop ik met hem mee door de stad om vuilnis op te ruimen.

Willem vertelt dan over zijn week, maar ook over vroeger. Hij praat heel graag over wat hij tijdens zijn werk als vrachtwagenchauffeur heeft meegemaakt.

Door deze afspraken blijft het contact met Willem ook tijdens de coronacrisis mogelijk.

Op de kalender voor 2021, een uitgave van Netwerk DAK, staat straatpastor Femke Post met een foto en interview bij de maand maart.

Femke Post: ‘Ik heb de ruimte om gesprekken te voeren’

Bij de straatpastor kun je terecht als je gewoon even met iemand wilt kletsen, behoefte hebt aan een luisterend oor, op zoek bent naar een vertrouwelijk gesprek of wilt praten over geloof. Dat staat op het visitekaartje dat Femke Post (26) uitdeelt aan mensen die ze ontmoet. “Ik ben er voor de mensen die daar behoefte aan hebben.”

Twee jaar geleden begon Femke Post als straatpastor in Leiden. Ze was toen nog bezig met een master tot godsdienst-pastoraal werker. “Een hele goede combinatie. Op mijn studie leerde ik de theorie begrijpen, en in mijn werk leerde ik het in de praktijk te doen.” Voor haar scriptie onderzocht Femke hoe het straatpastoraat de eigenwaarde van mensen kan beïnvloeden. “En wat wij daarin beter kunnen doen. Toen ik stage liep in een inloophuis, organiseerden we een avond waar de bezoekers voor de vrijwilligers kookten. Voor het eerst konden de bezoekers ons, de vrijwilligers, serveren. Eén van de bezoekers straalde van trots toen hij ons een bord eten kwam brengen. Dat was het moment waarop ik mij realiseerde hoeveel het straatpastoraat kan bijdragen aan het gevoel van eigenwaarde van bezoekers. Ik

vroeg mensen wat het straatpastoraat voor ze betekent, of de straatpastor ze goed laat voelen, hoe dat komt, en of ze zich ook wel eens slecht voelen door de straatpastor.”

Waardevol

In Leiden wonen officieel vierhonderd mensen op straat, maar in de realiteit zijn dit er meer. Er zijn verschillende opvanghuizen en hulpverlening is goed georganiseerd. Als straatpastor heeft Femke de ruimte om de daklozen te ontmoeten en te leren kennen.

“Straatpastoraat is presentie”, legt ze uit.

Daarbij gaat het niet om efficiëntie, om zoveel mogelijk mensen helpen, maar om er écht voor iemand te kunnen zijn. “Laatst had ik met een man uit de opvang een gesprek gepland. Hij belde mij op om te zeggen dat hij wat later kwam. Prima, zei ik, ik heb de komende twee uur voor tijd voor jou. Een kwartiertje later kwam hij binnen. Na het gesprek vroeg hij: ‘begrijp ik nou goed dat je twee uur voor mij hebt vrijgehouden?’. Hij vertelde dat hij dat van hulpverleners niet gewend was. Ik vind het enorm fijn dat ik in mijn werk de ruimte heb om deze gesprekken te voeren. Vanuit presentie kan ik inspelen op de behoefte van de ander.”

Omgekeerd

“Ik ben er voor de mensen die daar behoefte aan hebben”, vertelt Femke. Haar werk doet ze vanuit de overtuiging dat ieder mens waardevol is. “De meneer in pak die langs de meneer die zit te bedelen loopt. Daar zit voor mij geen verschil in. Ik ben mij er heel erg bewust van hoeveel geluk ik heb met hoe mijn leven loopt. Want het had ook mis kunnen gaan. Ik heb contact met een meisje dat in de opvang woont. Zij heeft dezelfde leeftijd als ik. Door alles wat zij heeft meegemaakt is zij daar terecht gekomen, en ik ben hier terecht gekomen. Maar het had net zo goed omgekeerd kunnen zijn.”

De tijd nemen

Met mensen praten. Dat is waar het werk van Femke om draait. “De gesprekken zijn heel uiteenlopend. Het ene moment spreek je iemand die zijn kinderen niet mag zien en daar moeite mee heeft. Of iemand die heel diep in een verslaving zit. En daarna kom je iemand tegen die vertelt dat hij een huis heeft gevonden en binnenkort weg uit de opvang kan. Of hebben we het over het weer. Ik heb altijd een pakje shag bij me. Dat helpt ook om met mensen in gesprek te komen.”

(overgenomen met toestemming van DAK)

Straatpastor Femke Post

Werkplek en uitvalsbasis:
Diaconaal Centrum De Bakkerij
Oude Rijn 44b
2312 HG Leiden

M: 06 - 281 099 31
E: pastor@straatpastoraatleiden.nl
W: www.straatpastoraatleiden.nl

Het werk van de
Stichting Straatpastoraat Leiden
werd mogelijk gemaakt door
kerken, particulieren en onderstaande
fondsen:

Bestuur Stichting Straatpastoraat Leiden

Bert Verweij (voorzitter)
Henriëtte van den Broek (secretaris)
Ber Langezaal (penningmeester)
Anneke Fahner (lid vanaf 1 juni 2020)

Postadres:
Diaconaal Centrum De Bakkerij,
Oude Rijn 44b, 2312 HG Leiden

E: secr@straatpastoraatleiden.nl

Bankrekeningnummer:
IBAN: NL21 TRIO 0390.4908.14
(Triodosbank)

